

EL PLA DE L'ESTANY

xavi xargay

Anys i anys, per molts anys | El nom COIET (Centre Ocupacional i Especial de Treball del Pla de l'Estany) ja ha aparegut d'altres vegades en aquestes cròniques, però mai com a protagonista. I ja l'hi toca: l'entitat ha celebrat els seus 20 anys d'existència. Actualment treballa en dues línies de serveis: per un costat ofereix un centre de dia a unes 40 persones amb un grau de discapacitat elevat; per un altre, el servei laboral, dirigit a les persones amb capacitat per treballar, ofereix tasques a empreses i institucions, a més d'un servei de neteja d'interiors o feines de jardineria i medi ambient. Es va iniciar amb una vintena de persones; actualment són quasi 90 usuaris. Durant aquest temps ha assolit el seu principal objectiu: facilitar la integració social i laboral, així com la millora de l'autonomia i la qualitat de vida dels pladestanyencs amb discapacitat. Per molts anys.

Exposicions | Tot i que tothom té clar que Banyoles no forma part de l'eix museístic París-London-New York ni està tant a la avantguarda com als anys setanta, no per això deixa de ser lloable l'activitat d'exposicions que han viscut des de l'octubre: a Ca la Flora, pintures de Laura Gil; a la Fundació Lluís Coromina, «Farina blana, el pa de cada dia», de Tino Soriano; la Sala 0 de l'Ateneu, «Carmen Amaya 1963, fotografies de Colita i Julio Ubiña»; al Museu Darder, la mostra «Tabuena, quinze anys observant l'Estany», i l'exposició científica «De la terra a l'univers»; la Sala Annexa del Museu Arqueològic acull la mostra «Mauthausen. L'univers de l'horror», i «Pere Alsius i Torrent, un farmacèutic de la Renaixença», relacionada amb els Col·loquis de Tardor. Per acabar, a la Sala Municipal d'Exposicions El Tint, l'exposició «Temps. L'estudi de la ment de Rosa Oduber» ha deixat el seu espai a «LafuturA extramurs», una mostra de peces del col·lectiu barceloní LafuturA.

PERE DURAN

>> **Exposició «Farina blana, el pa de cada dia», fotografies de Tino Soriano al l'espai Eat Art de Banyoles.**

«Si continuem així, el melic museístic serà al Pla de l'Estany» —diu el meu nebot.

EL RIPOLLÈS

ramon alabau

La travessia del desert | Hem encetat l'hivern i, malgrat el sentiment col·lectiu que el més dur ja ha passat i que el dia anirà allargassant-se progressivament, iniciem el que serà una veritable travessa del desert. Només la neu, sempre que el clima sigui adient, i el carnestoltes, que té en el fred el pitjor enemic, aconseguiran atreure els visitants. Enrere queda la tardor, que convoca tots aquells que gaudeixen de la paleta de colors que la natura ofereix, i que proposa esdeveniments de tota mena. A les carreteres de la comarca hem vist desfil·lar la processó anual a la recerca del bolet, tradició molt arrelada. Hi ha hagut tot un ventall de fires: l'ancestral fira de bestiar de Santa Teresa a Ripoll, i la de Ribes de Freser, que ha arribat a la XXXI edició; la XXVI fira del bolet de Ribes, la XII fira de la trumfa a Vilallonga, la XI fira de la cervesa i el rebost de Pardines, la fira de la carbassa a Sant Joan o la fira

del formatge a Ripoll. S'ha celebrat la festa del *montadito* a Ripoll, la del bolet a Planoles, la de la sardana a Sant Joan, i no podem oblidar les darreres festes majors tardanes, com la d'Estebanell i Cavallera. Com cada tardor, la tria de mulats d'Espinavell ha congregat centenars de persones, i l'aplec del Remei a Ripoll ha desafiat un any més el pas del temps. D'ara en endavant, si la imaginació no ho capgira, toca la reclusió, l'escó vora el foc, hivernar fins a la primavera.

Record passat per aigua | Recorden encara els nonagenaris ripollesos l'aiguat de la tardor de l'any 1940. Encara voleiaven esparpalls de pólvora dins l'aire enrarit on percutia l'eco enterc de llunyanes descàrregues, quan la natura va voler perllongar els estralls causats pels homes durant la Guerra Civil. El Ter i el Freser, cabals d'aigua benèfica que nodria l'empenta industrial de la comarca, van resultar devastadors. Els ulls del pont, taponats amb arbres arrancats, animals morts i estris de tota mena, van fer escolar l'aigua per molts carrers del poble, fins que va atènyer gairebé la plaça de l'Ajuntament. Va inundar els baixos de molts establiments, i foragità la gent de casa seva. El pont del tren va anar a estavellar-se contra les comportes del Pla, i van haver d'idear un nou traçat per al ferrocarril, que van fer passar provisionalment

pel Macià Bonaplata. Un bon grapat d'edificis van quedar malmesos, molts comerços tocats, i les fàbriques van patir les conseqüències. Centenars de treballadors van quedar a l'atur, i la dècada no suscitava gaire bones expectatives. La teoria romàntica que definia la vida humana com l'ascensió de l'home des dels abismes de la bestialitat fins a les esferes de l'ideal, gràcies a la raó i al coneixement, era contradita pels tons grisosos d'una postguerra inclement.

LA SELVA

joan domènech

Lloret i Sorolla | El mes de setembre de 1915, el famós pintor valencià Joaquim Sorolla Bastida —pocs saben que, per aquest cognom, era d'ascendència ripollesa— va venir a Lloret de Mar buscant un paisatge que li anés bé per fer de fons al quadre emblemàtic que havia de representar Catalunya i que li havia encarregat l'hispanòfil Archer Milton Huntington per decorar una de les parets de la biblioteca de la Hispanic Society de Nova York. Hi va tornar el 29 i el 30 d'octubre, i, un cop escollit el racó que pintaria —la platja de Santa Cristina, del cantó de Treumal— va escriure a la seva dona dient-li meravelles del lloc. Hi va tornar

encara el 5 de desembre. N'han quedat diversos esbossos. El quadre definitiu, amb la incorporació de figures, el va acabar poc abans de Nadal. Lloret ha recordat recentment l'artista i aquest centenari i, amb la col·laboració de l'investigador Sebastià Ruscalleda i del pintor Josep Maria Barba, ha recreat, de forma mig dramatitzada, la seva presència pintant arran de penyes.

50 anys de la cobla-banda de Blanes | Aquest 2015, la Cobla-Banda del Col·legi de Santa Maria de Blanes ha celebrat els cinquanta anys de la seva existència. Té els orígens en l'arribada a l'esmentat col·legi del religiós Pare Joaquim Alqueza, un home que, de seguida, s'encarregà d'una escolania que havia fundat el seu predecessor, l'adaptà a les seves idees, creà primer una *tuna* i, després, tot seguit, orientà els alumnes cap al gust per a determinats instruments. Aquell primer conjunt s'estrenava el 21 d'agost de 1965. Dos anys després creava la cobla-infantil pròpiament dita. Era la primera del país d'aquestes característiques. Avui, afortunadament, n'hi ha d'altres, arreu. L'exemple del pare Alqueza va ser productiu. De la cobla-banda n'han anat sortint fornades de músics constantment i que, avui dia, nodreixen amb èxit les files de destacades cobles grans. I també n'han sortit instrumentistes de gran categoria —només cal pensar en Jordi Molina, per exemple— i compositors de primera fila.

Sils: vint anys de l'Esplai Sant Llop

| En els pobles petits, les efemèrides de les seves entitats ajuden a formar la història local, i l'Esplai Sant Llop, en aquestes dues darreres dècades, ha posat la seva pedra a l'edifici silenci. Les celebracions han estat diverses: una festa de l'espuma, un sopar, un concert, la venda d'unes samarretes, etc. Potser, tot i que ells no ho captin, la seva aportació més contundent sigui, precisament, la reflexió que es fan a la revista *Ressò* sobre quina ha de ser la tasca d'un esplai en ple segle XXI, un segle en què l'oferta de lleure per a infants ha esdevingut enorme, en què cal tenir en compte les noves tecnologies, la nova escala de valors, un cert individualisme, etc... Com a mínim, asseguren que continuaran treballant perquè els infants silencis hi trobin la bona acollida i formació que hi han trobat els que s'hi han fet grans.

GIRONINS A L'EXTERIOR

josep pujol

Ens trobem a Barcelona | Una de les primeres entrades que apareix quan es *googleja* «gironins a Barcelona» és un blog amb aquest nom. L'he tafanejat més d'una vegada. S'hi expliquen molt bé: el web recull els resums d'unes tertúlies del grup Sopars de Girona, que s'organitzen un cop al mes a l'Hotel Alimara, amb convidats d'upa. El desembre van tenir Martí Anglada; el novem-

bre, el president del Barça; a l'agost els va venir un dels germans Roca. Els sopars s'hi anuncien amb temps, però no queda clar si hi estem tots convidats. No passa res: el contingut del sopar i de la tertúlia queden ben consignats tant al blog com al suplement del *Diari de Girona*. Tot i que no hi apareixen gaires noms propis, alguns dels textos són signats per dos membres del grup, Enric Calzada i Lluís Busquets.

Si els munten des del 1992, la majoria deuen ser homenots fets i drets, però jo encara hi entreveig una mica de nostàlgia d'aquells sopars d'estudiants comarcals que no sé si encara s'estilen al cap i casal. Encara en fan, de sopars, els garrotxins? L'AVE ha mort el club de la botifarra al tren cap a Barcelona? Hi ha bars o restaurants «giro-friendly»? Què en deu quedar, del gregarisme gironí a la metròpoli?